

MOTIVAREA
soluționării contestațiilor
formulate la testul grilă din cadrul probei scrise
a examenului de Licență din data de 12.02.2018

Au fost depuse contestații cu privire la următoarele întrebări:

- întrebarea nr. 4 G1, 6 G2, 5 G3, 11 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 5 G1, 7 G2, 8 G3, 2 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 10 G1, 11 G2, 14 G3, 14 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 11 G1, 12 G2, 10 G3, 4 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 30 G1, 31 G2, 34 G3, 31 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 32 G1, 35 G2, 30 G3, 37 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 34 G1, 37 G2, 36 G3, 33 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 36 G1, 28 G2, 33 G3, 35 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 43 G1, 41 G2, 47 G3, 39 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 72 G1, 72 G2, 82 G3, 83 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 73 G1, 81 G2, 76 G3, 79 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 81 G1, 76 G2, 70 G3, 71 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 84 G1, 82 G2, 84 G3, 75 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 85 G1, 97 G2, 95 G3, 89 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 86 G1, 95 G2, 85 G3, 93 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 98 G1, 90 G2, 96 G3, 99 G4 (1 contestație)

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 4 G1, 6 G2, 5 G3, 11 G4**

Din întrebare rezultă că bunul mobil revendicat se găsește în posesia unui dobânditor de bună credință, care l-a primit de la un detentor, ceea ce indică faptul că stăpânește bunul în urma unei desesizări voluntare a proprietarului. Detentorul poate fi cel care îl are în depozit sau în comodat, deci are doar *corpus*, iar *animus* este al proprietarului. Acest detentor este de rea credință, vinde bunul terțului, care cu bună credință îl consideră proprietar. Astfel, acțiunea adevăratului proprietar este inadmisibilă, acesta fiind sancționat pentru neglijență în alegerea detentorului.

Ipoteza bunului pierdut sau furat la care face referire contestația nu intră în discuție în acest caz, căci hoțul sau gășitorul nu sunt detentori, ci posesori de rea credință.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 5 G1, 7 G2, 8 G3, 2 G4**

Opinia susținută în doctrină, inclusiv în lucrările indicate drept sursă bibliografică este în sensul că **eroarea de drept nu justifică repunerea în termen.**

Astfel: „(...)”, au fost apreciate drept **cauze care nu justifică repunerea în termenul de prescripție extinctivă: eroarea de drept invocată de titularul dreptului subiectiv**; depășirea culpabilă a termenului de acceptare a moștenirii, în sensul că, la data decesului, succesibilul se afla într-o altă localitate sau rupsesse legăturile cu de cuius ori că anterior deschiderii succesiunii succesibilul s-a stabilit în străinătate și nu a mai întreținut relații cu rudele din țară; absența ori aglomerarea cu probleme a conducătorului persoanei juridice sau a juristului acesteia, boala juristului; nesocotirea unor cerințe legale etc.” (G. Boroî, *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, Ed. Hamangiu, București, 2010, p. 333). A se vedea, de asemenea, L.C. Gavrilăscu, *Drept civil. Persoanele*, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 96.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea 10 G1, 11 G2, 14 G3, 14 G4**

Conversiunea este inclusă în categoria mecanismelor de validare a contractului - art. 1261 C. civ., prin care se înlătură însăși nulitatea, nu doar efectele acesteia. Din acest motiv, ea reprezintă mai mult decât o excepție de la principiile care guvernează efectele nulității, deci nu poate fi privită drept o simplă excepție de la regula „*quod nullum est, nullum producit effectum*”. A se vedea, în acest sens, G. Boroî, *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, Ed. Hamangiu, București, 2010, p. 284, L.C. Gavrilăscu, *Drept civil. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 243-244.

Referirea din motivarea contestației la nulitatea absolută sau nulitatea relativă nu are relevanță în cauză, în întrebare fiind indicată drept corectă varianta c) care se referă la **nulitatea totală**, care este o condiție a conversiunii, deoarece în cazul nulității parțiale, actul continuă să își producă o parte din efecte

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 11 G1, 12 G2, 10 G3, 4 G4**

Întrebarea are drept premisă situația în care cererea de repunere în termen a fost admisă, căci este formulată: „efectul repunerii în termen”, excluzând, așadar ipoteza în care cererea de repunere în termen a fost respinsă. Se are deci în vedere doar soluția asupra cererii principale, sub analiza prescriptibilității ei. Soluția de la pct. a) este cea corectă, arătând faptul că prescripția se va socoti ca neîmplinită, deci nu va opera sancțiunea respingerii cererii ca prescrisă. Sunt greșite variantele de la pct. b) și c) – astfel : cursul prescripției nefiind reluat, ca în cazul suspendării, cum greșit arată varianta b) și nici nu se condiționează admiterea cererii de neîmplinirea cursului prescripției, cum greșit indică varianta c), deoarece tocmai împlinirea prescripției justifică formularea cererii de repunere în termen.

A se vedea I. Reghini, Ș. Diaconescu, P. Vasilescu, *Introducere în dreptul civil*, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 752; M. Nicolae, *Tratat de prescripție extinctivă*, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 191; L. C. Gavrilăscu, *Drept civil. Persoanele*, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 98.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea 30 G1, 31 G2, 34 G3, 31 G4**

Întrebarea are în vedere domeniul general de aplicare al dreptului de preempțiune reglementat de Legea nr. 17/2014 și nu modul în care se exercită dreptul de preempțiune de către titularii indicați de art. 4 alin. 1. Modul de formulare a ipotezei grilei și anume „dreptul de preempțiune poate fi exercitat dacă sunt îndeplinite și condițiile” raportat la conținutul răspunsurilor lit. a) - c) nu poate fi interpretat ca făcând trimitere la art. 7 alin. 1, ci are în vedere condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca procedura respectării dreptului de preempțiune reglementat de acest act normativ să fie incidentă (*exempli gratia*: art. 2, art. 3, art. 11, art. 20 etc. din Legea nr. 17/2014). Formularea întrebării are în vedere identificarea variantelor drept condiții, neimpunând un răspuns care să vizeze toate condițiile prevăzute de lege.

Răspunsul de la litera b) este în mod evident greșit. Domeniul de aplicare al Legii nr. 17/2014 nu poate include și pădurile, în privința acestora fiind aplicabil un alt drept de preempțiune reglementat de art. 1.746 C. civ. și Codul Silvic 2008 (Legea nr. 46/2008 din 19/03/2008 privind Codul Silvic, republicată în M.OF. nr. 611 din 12/08/2015). Acest ultim act normativ prevede în mod expres la art. 1 alin. 2 că „fondul forestier național include: a) pădurile; [...]”. Prin urmare, pădurile nu pot face obiectul dreptului de preempțiune reglementat de Legea nr. 17/2014 care se limitează doar la terenurile agricole situate în extravilan, ceea ce invalidează în totalitate litera b) ca răspuns corect al grilei.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea 32 G1, 35 G2, 30 G3, 37 G4**

Art. 1.275 alin. 1 C. civ. trimite - *mutatis mutandis* - la data titlului (contractul de locațiune) și la data intrării în folosință efectivă a bunului dat în locațiune (locatarul nu este posesor). Astfel, distincția invocată în privința bunurilor mobile rămâne, în orice ipoteză a grilei, fără importanță întrucât art. 1.782 C. civ. conține reguli clare, contrare întru-totul regulii cuprinse la litera c din grila contestată: „în favoarea locatarului care a intrat cel din urmă în folosința bunului”. Aplicarea art. 1.275 C. civ. în materia locațiunii se face pentru a înlătura importanța datei titlului, pentru a stabili conținutul noțiunii de locatar de bunăcredință și pentru a soluționa ipoteza în care niciunul dintre locatari nu are folosință efectivă a bunului dat în locațiune, nicidecum pentru a modifica regula art. 1.782 lit. c care îl preferă pe locatarul care a intrat primul în folosința bunului indiferent de tipul de bun mobil din perspectiva clasificării invocate în contestație. Deci preferința pentru locatarul care a intrat cel din urmă în folosința bunului nu poate fi argumentată ca regulă de drept aplicabilă și nici nu poate fi, în condițiile grilei, creatoare de confuzii.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 34 G1, 37 G2, 36 G3, 33 G4**

Grila nr. 34 indică răspunsul c) ca fiind corect în deplină concordanță cu dispozițiile art. 1.665 alin. 1 C. civ. : „Vânzarea este anulabilă atunci când prețul este stabilit fără intenția de a fi plătit”. Actul juridic anulabil este acel act juridic civil lovit de nulitate relativă susceptibil de a fi desființat retroactiv, prin hotărâre judecătorească, ca urmare a promovării acțiunii în anulare de către persoana ale cărei interese au fost lezate prin încheierea sa și ale cărei interese sunt protejate de lege pe aceasta cale.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 36 G1, 28 G2, 33 G3, 35 G4**

Art. 982 alin. 2 C. civ. face referire la îndeplinirea mai multor condiții pentru venirea la moștenire a ascendenților ordinari (existență fizică/juridică, vocație, acceptarea moștenirii etc.). Prin urmare, prevederea uneia dintre acestea sub condiția a fi singura („doar”) la varianta b) a grilei nu poate fi, în nici un caz, corectă.

Prin urmare, contestația este nefondată.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 43 G1, 41 G2, 47 G3, 39 G4**

Varianta b) a întrebării este greșită deoarece, raportat la dispozițiile art. 204 alin. (3) C. pr. civ., modificarea cererii de chemare în judecată de către reclamant peste termenul prevăzut la art. 204 alin. (1) C. pr. civ. nu poate fi făcută decât cu acordul expres al tuturor părților, condiție pe care varianta b) a întrebării nu o prevede.

Prin urmare, contestația este nefondată.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 72 G1, 72 G2, 82 G3, 83 G4**

Regula generală în materie este aceea potrivit căreia, dacă nu se indică / circumstanțiază expres forma (varianta) unei infracțiuni la care se face referire, atunci raportarea trebuie considerată ca fiind făcută la forma-tip / de bază a infracțiunii în cauză - în cazul acesta, la prevederea din art. 268 alin. 1 C. pen., în lumina căruia, fără dubiu (după cum se indică în chiar contestația formulată), răspunsul corect al grilei este acela indicat la varianta b).

Prin urmare, contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 73 G1, 81 G2, 76 G3, 79 G4**

Grila se referă, în mod cât se poate de clar (identificare după denumirea marginală a normei de incriminare) la infracțiunea de loviri sau alte violențe (prev. de art. 193 C. pen.), unde subiectul pasiv nu este calificat / circumstanțiat. Grila nu avea în vedere dispoziția cuprinsă în art. 199 C. pen., care incriminează violența în familie, text separat în baza căruia se întemeiază contestația formulată. Regula generală în materie este aceea potrivit căreia, dacă nu se indică / circumstanțiază expres forma (varianta) unei infracțiuni, la care se face referire (inclusiv prin indicarea unei anumite calități speciale a subiecților pasivi), atunci raportarea trebuie considerată ca fiind făcută la forma-tip / de bază a infracțiunii, anume (în acest caz), art. 193 C. pen., în considerarea căruia singura variantă corectă a grilei invocate este, în mod indiscutabil, aceea de la lit. b).

Prin urmare, contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 81 G1, 76 G2, 70 G3, 71 G4**

Pentru soluționarea grilei nu era necesară indicarea expresă, în ipoteză, a modurilor de comitere a faptei (*prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc*), deoarece referirea la acestea este implicit realizată din moment ce se precizează faptul că trebuie avută în vedere *infracțiunea de distrugere din culpă*. Astfel, respectivele cerințe fac parte din conținutul constitutiv tip / de bază al distrugerii din culpă (elemente ale laturii obiective), la fel ca și indicarea tipului de activitate și a urmărilor acesteia (*distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare*). Prin urmare, o faptă de distrugere, comisă din culpă

(art. 255 C. pen.) – spre deosebire de una săvârșită cu intenție (art. 253 C. pen.) – nu constituie infracțiune decât dacă se comite prin aceste mijloace, făcând inutilă (redundantă) indicarea lor expresă (din contra, cunoașterea acestora se impunea a fi cunoscută de către studenții evaluați, odată făcută raportarea la *distrugerea din culpă*). În ceea ce privește indicarea urmăririi infracțiunii, manifestată sub formă de stare de pericol (*dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri*), de asemenea, această condiție constitutivă este subînțeleasă automat, ca urmare a referirii la comiterea unei *infracțiuni de distrugere din culpă*. În plus, redarea expresă a acestei dispoziții legale exprese ar fi compromis tocmai testarea cunoștințelor studenților evaluați în raport de varianta de răspuns de la lit. c), evidențiind (fără dubiu) că legiuitorul are în vedere, pentru consumarea infracțiunii respective, nu existența unei stări de pericol care să fie efectiv creată, în mod necesar, în urma distrugerii, ci doar necesitatea apariției unei stări de eventual / posibil pericol (sub acest aspect, se impune realizarea distincției dintre infracțiunile de pericol concret și cele de pericol potențial). În ceea ce privește referirea, din contestație, la prevederea din alin. 2 al art. 255 C. pen., aceasta este complet irelevantă în raport de grila contestată (apartenența bunului distrus față de persoana făptuitorului nu este nicidecum pusă în discuție doar „în situația de excepție, care constituie și varianta agravată a infracțiunii în forma tip - art. 255 alin. 2 C. pen.”, ci bunul poate aparține chiar făptuitorului atât pentru încadrarea faptei în art. 255 alin. 1 C. pen., cât și pentru încadrarea acesteia în art. 255 alin. 2 C. pen.).

Prin urmare, contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 84 G1, 82 G2, 84 G3, 75 G4**

Regula generală în materie este aceea potrivit căreia, dacă nu se indică / circumstanțiază expres forma (varianta) unei infracțiuni, la care se face referire (inclusiv prin indicarea unei anumite calități speciale a subiecților pasivi), atunci raportarea trebuie considerată ca fiind făcută la forma-tip / de bază a infracțiunii, anume (în acest caz, doar), art. 273 alin. 1 C. pen. (aspect care reiese și din faptul că în variantele grilei s-a făcut referire expresă doar la persoana *martorului*, iar nu și a *expertului / interpretului*). În plus, din textul de lege (art. 273 alin. 1 C. pen.) reiese în mod clar că elementul material este alternativ: fie acțiune (*face afirmații mincinoase*), fie inacțiune (*nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat*).

Contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 85 G1, 97 G2, 95 G3, 89 G4**

Incompatibilitățile avocatului în procesul penal sunt enunțate de art. 88 alin. (2) C. pr. pen. Excepțiile sunt de strictă interpretare, astfel că, înafara cazurilor enunțate expres în art. 88 alin. (2) (ori în eventuale alte dispoziții legale speciale), aceste cazuri de incompatibilitate nu pot fi extinse și la alte situații. Cazurile de la literele a), b) și c) ale art. 88 alin. (2) C. pr. civ. nu au legătură cu enunțul din întrebare. Probabil contestatoarea apreciază că enunțul de la litera d) îndreptățește validarea aceluiași punct suplimentar, lucru greșit deoarece varianta de răspuns face referire la soț sau o rudă cu avocatul inculpatului, în vreme ce art. 88 alin. 2 lit. d) stipulează că un avocat nu poate cumula calitatea de apărător cu cea de parte (inculpat, partea civilă, parte responsabilă civilmente) ori de subiect procesual principal (suspect, persoana vătămată), ori alt subiect procesual (expert, interpret, grefier...). Nu există nici o interdicție ca avocații

diferitelor părți sau subiecți procesuali să fie rude între ei (de exemplu, avocatul inculpatului să fie frate cu avocatul părții responsabile civilmente).

Contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 86 G1, 95 G2, 85 G3, 93 G4**

În mod greșit susține contestatoarea că legea de procedură reglementează vreun caz în care împotriva actelor efectuate **pe baza dispozițiilor procurorului de caz** (așadar, de către ALTE persoane decât procurorul de caz – de exemplu, de organul de cercetare penală) s-ar putea face plângere la judecătorul de cameră preliminară (JCP). Textul de la art.340 vizează procedura plângerii în fața JCP **exclusiv** în situația în care se atacă **soluții de neurmărire penală** (clasarea, ca soluție de neîncepere a urmăririi penale) **ori soluții de netrimitere în judecată** (clasarea, renunțarea la urmărire penală – aceasta din urmă în procedura specială reglementată de art.318 alin. 12-16). Atât soluțiile de neurmărire (art.294 alin. 3 C. pr. pen.), cât și cele de netrimitere în judecată sunt acte **ale procurorului** (art.314alin.1 C. pr. pen.), actele procesuale menționate neputând fi legal efectuate de alte organe, nici măcar prin delegare (art.201 alin.1 și 2 cu referire la art. 200 alin.2 C. pr. pen.).

Pentru celelalte acte procesuale sau procedurale (altele decât soluțiile de neurmărire ori de netrimitere în judecată), indiferent dacă sunt efectuate de procuror, pe baza dispozițiilor procurorului sau de alte organe, conform art. 336-339, dreptul de a face plângere nu este reglementat decât pe cale administrativă, la procuror sau la procurorul ierarhic superior, nicidecum la JCP.

Prin urmare, contestația urmează a fi respinsă.

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 98 G1, 90 G2, 96 G3, 99 G4**

Textul inclus la varianta b) a întrebării 98 – neagă cuprinsul art.282 alin. (2) C. pr. pen., fiind considerat ca răspuns incorect din acest motiv. Față de prevederile existente la art. 281 alin. (2) C. pr. pen. – ce prevede că *nulitatea absolută poate fi invocată și din oficiu*, în cazul nulității relative (art. 282C. pr. pen) nu se prevede posibilitatea de a fi invocată din oficiu, mai mult, posibilitatea de acoperire a nulității relative este legată – conform art. 282 alin. (5) C. pen. – de o conduită a *persoanei interesate*.

Art.263 alin. (2) C. pr. pen. vizează constatarea, inclusiv din oficiu, a unei **neregularități în procedura de citare**. Legea nu folosește în acest caz noțiunea de **nulitate** (sau de **anulare**), nefiind vorba de o *nulitate* a procedurii de citare, ci de o **neregularitate** a acesteia, drept pentru care, oricât ar fi de apropiate cele două situații, sunt două ipoteze diferite. De altfel, organul judiciar, urmare a unei astfel de neregularități nu constată NULITATEA procedurii de citare, ci dispune îndreptarea neregularității.

Legat de posibilitatea ca JCP să constate din oficiu NULITATEA rechizitoriului, legea nu reglementează o astfel de posibilitate, ci vorbește în art. 345 alin. (3) despre eventuale **NEREGULARITĂȚI** ale actului de sesizare (Rechizitoriu). Nici în astfel de situații, JCP nu constată NULITATEA rechizitoriului, ci doar NEREGULARITĂȚI, cerând procurorului să le îndrepte; în caz contrar, dacă procurorul nu se conformează, JCP nu ANULEZĂ rechizitoriul, ci îl restituie la Parchet pentru remediere (refacere). Prin urmare, și aici contestatoarea pune în mod greșit semn de egalitate între NULITATE și NEREGULARITATE.

Legat de invocarea prevederilor **art. 47 alin. (4) C. pr. pen**, acestea reglementează invocarea unor **EXCEPȚII DE NECOMPETENȚĂ** și nu a unei **NULITĂȚI**. Excepția de necompetență are rolul de a determina o verificare a competenței organului judiciar, de a determina o transmitere a competenței de la organul necompetent la organul competent (în situația excepției admise), spre deosebire de **NULITATE** care este o sancțiune ce vizează un act sau măsură efectuate cu încălcarea legii, ce are ca efect desființarea acestora. Prin urmare, nu se poate pune semn de egalitate între o **EXCEPȚIE** de **NECOMPETENȚĂ** și o **NULITATE**, chiar dacă ambele sunt legate de respectarea principiului legalității în procesul penal.

Prin urmare, contestația este neîntemeiată.

Față de motivele arătate mai sus, contestațiile formulate au fost respinse, cu consecința menținerii răspunsului conform baremului afișat.

Secretar comisie de licență

Lect. univ. dr. Nicolae-Horia Țiț

